

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	02.01.2003
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	04.02.2004
Avaldamismärge:	RT I 2002, 105, 612

Välja kuulutanud
Vabariigi President
18.12.2002 otsus nr 293

Rahvusvahelise sanktsiooni seadus

Vastu võetud 04.12.2002

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Seadus reguleerib rahvusvahelise sanktsiooni siseriiklikku rakendamist, kui rahvusvahelise sanktsiooni kasutamise on otsustanud:

- 1) ÜRO Julgeolekunõukogu,
- 2) Euroopa Liidu Nõukogu,
- 3) muu rahvusvaheline organisatsioon või
- 4) Vabariigi Valitsus omal algatusel.

(2) Rahvusvahelise sanktsiooni siseriikliku rakendamise eesmärk on säilitada või taastada rahu, julgeolek ja stabiilsus ning võidelda inimõiguste rikkumise vastu.

§ 2. Mõisted

Käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) **rahvusvaheline sanktsioon** – abinõu, mille eesmärk on sundida blokeeritavat ühendust täitma rahvusvahelise õiguse normidest ja põhimõtetest tulenevaid kohustusi ning mis ei ole seotud relvajõudude kasutamisega;
- 2) **blokeeritav ühendus** – riik, teatud territoorium, režiim, organisatsioon või muu üksus, kelle suhtes kasutatakse käesolevas seaduses ettenähtud abinõusid;
- 3) **blokeeritava ühenduse juriidiline isik** – juriidiline isik, kes on registreeritud blokeeritavas riigis, kelle alaline asukoht on blokeeritavas riigis, kelle ainuosanik või -aktsionär on blokeeritav ühendus või keda blokeeritav ühendus kontrollib muul viisil;
- 4) **blokeeritava ühenduse füüsiline isik** – välismaalane, kes tegutseb blokeeritava ühenduse huvides, või blokeeritava riigi kodanik.

§ 3. Abinõude loetelu

(1) Rahvusvahelise sanktsiooni siseriiklikuks rakendamiseks vajalikus ulatuses on Vabariigi Valitsusel õigus kasutada järgmisi abinõusid:

- 1) keelata blokeeritava ühenduse füüsiliste isikute Eestis viibimine või Eestisse saabumine;
- 2) keelata igasugune kaubavahetus ja muu äritegevus blokeeritava ühenduse, tema juriidiliste ja füüsiliste isikutega või piirata seda;
- 3) keelata laenude ja krediidi andmine ning rahaliste vahendite väljamaksmine käesoleva paragrahvi punktis 2 nimetatud isikutele;
- 4) keelata võõrandada, pantida või muul viisil kasutada igasuguseid rahalisi vahendeid, sealhulgas veksleid, tšekke ja muid maksevahendeid, väärtpabereid, väärismetalle ja -kive või muid selliseid väärtusi, mis kuuluvad käesoleva paragrahvi punktis 2 nimetatud isikutele;
- 5) keelata igasuguste rahaliste vahendite, sealhulgas vekslite, tšekkide ja muude maksevahendite, väärtpaberite, väärismetallide ja -kivide või muude selliste väärtuste võõrandamine, pantimine või kasutada andmine käesoleva paragrahvi punktis 2 nimetatud isikutele;
- 6) keelata käesoleva paragrahvi punktis 2 nimetatud isikutel teha tehinguid kinnisasjade või registrisse kantavate vallasjadega;
- 7) keelata anda igasugust teavet blokeeritavale ühendusele ja pidada sellega sidet või piirata teabeandmist ja sidepidamist;
- 8) keelata liiklus, sealhulgas maa-, õhu- ja veetransport blokeeritavasse ühendusse või blokeeritavast ühendusest või piirata seda;
- 9) keelata blokeeritava ühendusega teadus-, haridus-, kutsealane, kultuuri- ja kaitsekoostöö või piirata seda.

(2) Vabariigi Valitsus või tema volitatud asutus võib rakendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud abinõusid osaliselt, kui see ei ohusta sanktsiooni kehtestamisega ettenähtud eesmärkide saavutamist.

(3) Kui rahvusvahelise sanktsiooni kehtestanud organisatsioon või Vabariigi Valitsus on teinud sellest sanktsioonist erandi ja kui mõni Eesti ettevõtte tootleb nimetatud erandist lähtuvalt Eesti riigi soovitud või luba sanktsiooniga hõlmatud kauba või teenuse suhtes majandustegevuse võimaldamiseks blokeeritava ühendusega, otsustab asjakohase soovitud või loa andmise strateegilise kauba sisse- ja väljaveo ning transiidi seaduse (RT I 1999, 57, 597) alusel moodustatud strateegilise kauba sisse- ja väljaveo ning transiidi kontrolli komisjon (edaspidi *komisjon*). Komisjon teavitab asjast huvitatud pooli otsusest kirjalikult.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud piirang ei laiene Eesti Vabariigi põhiseaduse §-s 36 toodud isikutele.

§ 4. Rahvusvahelise sanktsiooni rakendamine

(1) Rahvusvahelise sanktsiooni siseriiklikuks rakendamiseks vajalike abinõude kasutamise otsustab Välisministeeriumi ettepanekul Vabariigi Valitsus.

(2) Rahvusvahelise sanktsiooni siseriiklikuks rakendamiseks valmistab Välisministeerium koostöös teiste asjaomaste valitsusasutustega ette vajaliku Vabariigi Valitsuse õigusakti eelnõu ning esitab selle Vabariigi Valitsusele otsustamiseks. Seejuures konsulteerib Välisministeerium Eesti Panga ja Finantsinspektsiooniga, välja arvatud käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktides 1, 7, 8 ja 9 sätestatud abinõude kasutamise puhul.

(3) Kui käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktis 1, 2 või 3 nimetatud organisatsiooni aktiga ühinemiseks on seatud tähtaeg, mille jooksul Vabariigi Valitsusel ei ole võimalik otsustamiseks kokku tulla, edastab Välisministeerium asjakohase informatsiooni viivitamatult Vabariigi Valitsuse liikmetele, Eesti Pangale ja Finantsinspektsioonile arvamuse saamiseks, määrates selle esitamise tähtaja. Eesti Pangale ja Finantsinspektsioonile ei edastata informatsiooni käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktides 1, 7, 8 ja 9 sätestatud abinõude rakendamise puhul. Kui arvamust tähtaja jooksul ei esitata, loetakse, et arvamuse esitamata jätnu nõustub Välisministeeriumi seisukohaga.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud arvamuse esitamise tähtaja möödumise järel vaatab Välisministeerium kõik tähtaegselt saabunud arvamused läbi ning võtab peaministri nõusolekul seisukoha aktiga ühinemise kohta, teavitades sellest vajaduse korral ÜRO Julgeolekunõukogu, Euroopa Liidu Nõukogu või muud rahvusvahelist organisatsiooni. Välisministeerium valmistab ette rahvusvahelise sanktsiooni siseriiklikuks rakendamiseks vajaliku Vabariigi Valitsuse õigusakti eelnõu ja esitab selle kiireloomulisena Vabariigi Valitsusele otsustamiseks.

§ 5. Abinõude muutmise ja kehtetuks tunnistamine

(1) Välisministeeriumi ettepanekul muudab Vabariigi Valitsus käesoleva seaduse alusel rakendatud abinõusid või tunnistab need viivitamatult kehtetuks, kui:

- 1) käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud organisatsioonide akti muudetakse, see tunnistatakse kehtetuks või selle kehtivustähtaeg lõpeb või
- 2) abinõude rakendamise tinginud asjaolud muutuvad niivõrd, et käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 nimetatud eesmärgi saavutamiseks ei ole abinõu edasine rakendamine enam vajalik.

(2) Välisministeerium konsulteerib käesoleva seaduse alusel rakendatud abinõude muutmise korral Eesti Panga ja Finantsinspektsiooniga, välja arvatud käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktides 1, 7, 8 ja 9 sätestatud abinõude muutmise puhul.

§ 6. Teatamine

Vabariigi Valitsuse otsusest rahvusvahelist sanktsiooni rakendada, muuta või see kehtetuks tunnistada teatab viivitamatult:

- 1) Riigikantselei – Riigikogule, Eesti Pangale, Finantsinspektsioonile ja asjaomastele valitsusasutustele;
- 2) minister oma haldusala asutustele ja vajaduse korral teistele asjassepuutuvatele isikutele;
- 3) Välisministeerium vajaduse korral ÜRO Julgeolekunõukogule, Euroopa Liidu Nõukogule või muule rahvusvahelisele organisatsioonile.

§ 7. Karistusseadustiku muutmise

Karistusseadustikku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480) täiendatakse §-ga 93¹ järgmises sõnastuses:

« § 93¹. Rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks vajaliku abinõu rikkumine

(1) Rahvusvahelise sanktsiooni rakendamiseks vajaliku siseriikliku abinõu rikkumise eest, – karistatakse rahalise karistuse või kuni viieaastase vangistusega.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.

(3) Kohus konfiskeerib käesolevas paragrahvis sätestatud süüteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud eseme.»

§ 8. Strateegilise kauba sisse- ja väljaveo ning transiidi seaduse muutmine

Strateegilise kauba sisse- ja väljaveo ning transiidi seaduse (RT I 1999, 57, 597; 2001, 88, 531; 2002, 61, 375; 63, 378) § 6 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) strateegilise kauba väljavedu Eesti tolliterritooriumilt ning selle transiit läbi Eesti tolliterritooriumi riikidesse, mille suhtes kehtivad ÜRO Julgeolekunõukogu, Euroopa Liidu Nõukogu või mõne muu rahvusvahelise organisatsiooni kehtestatud sanktsioonid, millega Eesti on ühinenud, või Vabariigi Valitsuse algatusel rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvahelised sanktsioonid;».

§ 9. Finantsinspektsiooni seaduse muutmine

Finantsinspektsiooni seaduse (RT I 2001, 48, 267; 2002, 12, õiend; 23, 131) § 6 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 7) täita tagatisfondi seadusest (RT I 2002, 23, 131; 57, 357), rahapesu tõkestamise seadusest (RT I 1998, 110, 1811; 2000, 84, 533; 2001, 93, 565; 2002, 53, 336; 63, 387) ja rahvusvahelise sanktsiooni seadusest ning selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid ülesandeid;».

§ 10. Investeeringufondide seaduse muutmine

Investeeringufondide seaduse (RT I 1997, 34, 535; 1998, 61, 979; 2000, 10, 55; 57, 373; 2001, 48, 268; 79, 480; 89, 532; 93, 565; 2002, 23, 131; 53, 336; 63, 387) § 20 täiendatakse punktiga 5¹ järgmises sõnastuses:

« 5¹) aktsiaselts on kehtestanud sise-eeskirjad, kus on kindlaks määratud sisemised protseduurireedlid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks;».

§ 11. Kindlustustegevuse seaduse muutmine

Kindlustustegevuse seaduse (RT I 2000, 53, 343; 2001, 43, 238; 48, 268; 59, 359; 87, 529; 93, 565; 2002, 35, 215; 63, 387) § 46 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

« 4) sisemised protseduurireedlid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks.»

§ 12. Kogumispensionide seaduse muutmine

Kogumispensionide seaduse (RT I 2001, 79, 480; 2002, 23, 131; 44, 284) § 109 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

« 4) sisemised protseduurireedlid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks.»

§ 13. Krediidiasutuste seaduse muutmine

Krediidiasutuste seaduse (RT I 1999, 23, 349; 2002, 17, 96; 21, 117; 23, 131; 53, 336; 63, 387) § 63 lõiget 2 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

« 6) sisemised protseduurireedlid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks.»

§ 14. Väärtpaberituruseaduse muutmine

Väärtpaberituruseaduse (RT I 2001, 89, 532; 2002, 23, 131; 63, 387) § 82 lõiget 2 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

« 5) sisemised protseduurireedlid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamiseks.»

Rüügikogu esimees Toomas SAVI